

Zmiany wynikające z wprowadzenia nowej ustawy OZE.

Abstrakt: Uchwalona w lutym ustawa OZE wprowadziła do naszego systemu prawnego wiele zmian oraz pojęć do tej pory nie obecnych w słowniku definicji legalnych i systemowych w dziedzinie energetyki. Z określonymi pojęciami kryją się odpowiednie instytucje oraz oferowane systemy wsparcia. Dlatego też niniejszy artykuł ma za zadanie uwypuklenie i opisanie nowej sytuacji w której znalazł się potencjalny producent energii na rynku OZE, oraz wskazanie możliwych form finansowania z pomocy publicznej Odnawialnych Źródeł Energii.

Słowa kluczowe: dozwolona pomoc publiczna, taryfy FIT, Net-Metering, ustawa OZE, Prosument

Wprowadzenie

Obecnie Polską bazę surowców energetycznych stanowi węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny i dodatkowo pozostałe źródła energii, w tym odnawialne. Od czasów transformacji ustrojowej następuje trwała transformacja mentalna i prawna naszego społeczeństwa. Zmiany ustrojowe końca lat 90 ubiegłego wieku oraz wejście Polski do Unii Europejskiej miały ogromne znaczenie dla rozwoju energetyki w Polsce. Energetyka podlegała stopniowej, powolnej transformacji. Z monopolu państwowego, pilnie strzeżonego przez ówczesne władze, wraz z wejściem do Unii Europejskiej, weszła pod strzechy w wielu polskich domach. Energetyka prosumencka oparta na wspólnych europejskich celach przyniosła znaczny rozwój energetyki zielonej. Odnawialne źródła energii stały się alternatywą dla energetyki „brudnej” źródeł nieodnawialnych.

Wspólna polityka energetyczna państw członków UE oparta o założenia pakietu klimatycznego jako nadrzędnego celu wspólnego celu dla Europy. Odpowiednie kształtowanie polityki klimatyczno-energetycznej, zapobieganie degradacji środowiska, wspieraniu ochrony zasobów naturalnych oraz bioróżnorodności. Powyższe działania powinny być skorelowane ze wzrostem innowacyjności oraz wdrażaniem nowych technologii w budownictwie, technice instalacyjnej, zmniejszeniu energochłonności, tworzeniu nowych miejsc pracy i w rezultacie prowadzić do konkurencyjności gospodarki. Realizacja obligatoryjnych zobowiązań wynikających z pakietu energetyczno-klimatycznego wymaga osiągnięcia do końca 2020 r. co

---

¹ mgr Joanna KAWA, NEXUM Consulting Finansowo – Energetyczny, ul. Reformacka 23A, 80-808 Gdańsk, Polska tel.: +48-693771315 doktorantka Uniwersytetu Gdańskiego Wydziału Prawa, Katedry Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska w Gdańsku, email: j.kawa@nexum.net.pl

² mgr inż., Tomasz Mania, IMP PAN/Politechnika Gdańska, Wydział Mechaniczny, ul. G. Narutowicza nr 11/12, 80-233 Gdańsk, Polska, tel.: 0048 506-792-051, email: tomasz-mania@wp.pl

najmniej 15 % udziału energii z odnawialnych źródeł w końcowym zużyciu energii brutto. OZE, jest dla Europy swoistą próbą uniezależnienia się od surowców energetycznych państw trzecich.

Głównymi konsumentami energii w naszym kraju są gospodarstwa domowe które zużywają około 20% energii finalnej, co przekłada się na całkowite zużycie energii w sektorze budynków. Istotnym elementem bilansu jest ciepło do ogrzewania. W budynkach mieszkalnych potrzeby związane z ogrzewaniem pochłaniają ok. 70% energii końcowej zużywanej przez przeciętne gospodarstwo domowe. Wysokie koszty ogrzewania i życia energii na ogrzewanie wynikają z wysokiej energochłonności budynków. Przez lata sektor budownictwa mieszkaniowego nie przywiązywał wagi do tego jak i z czego budujemy, zastępując jakość budynków ich ilością w aspekcie ciągle rosnących potrzeb. Budowało się byle jak, z byle jakich materiałów i za zwyczaj „systemem gospodarczym” co przekładało się na jakość budownictwa w naszym kraju, regionie i kontynencie. Dlatego też, sektor budownictwa wskazywany jest w polityce klimatycznej Polski i UE jako ten, w którym podjęte uzasadnione ekonomicznie działania, będą prowadziły do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, racjonalizacji wykorzystania energii oraz zwiększenia udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł. Ograniczenie strat ciepła z budynku przez zwiększenie izolacyjności a tym samym zmniejszeniu zużycia energii na ogrzewanie w budynkach świadczą również zmiany zachodzące w przepisach dotyczących współczynnika przenikania ciepła ścian zewnętrznych, stropów budynków oraz okien. Mając na uwadze powyższe poziom wymagań oszczędności energii i izolacyjności cieplnej obowiązujący od 1 stycznia 2014 r. w przeciągu najbliższych 5 lat będzie wymagał weryfikacji oraz uaktualnienia tak aby zapewnić optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej.

Implementacja dyrektywy 2010/31/UE obejmuje modyfikację istniejących oraz wprowadzenie nowych regulacji, których celem jest ekonomicznie uzasadniona poprawa charakterystyki energetycznej budynków na skutek zmniejszenia zapotrzebowania na energię wykorzystywaną na potrzeby ogrzewania, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej i oświetlenia, a także zapewnienie odpowiedniego standardu energetycznego budynków wznoszonych oraz przebudowywanych.

W wyniku nowelizacji ww. rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, od dnia 1 stycznia 2014 r. zmianie i uzupełnieniu uległy wymagania dotyczące wyposażenia technicznego budynku, parametrów wpływających na jego energooszczędność oraz jakość ochrony cieplnej. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami techniczno-budowlanymi budynek i jego instalacje ogrzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne, ciepłej wody użytkowej, a w przypadku budynków użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, gospodarczych i magazynowych - również oświetlenia wbudowanego, powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający spełnienie wymagań minimalnych. Poziom wymagań w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej będzie stopniowo podnoszony, aż do roku 2021. Takie etapowe

zmiany pozwolą m.in. na płynne dostosowanie się rynku budowlanego do obowiązujących wymogów prawnych i standardów europejskich.

W dniu 20 lutego 2015 roku, Sejm RP po ponad 4 latach przyjął ustawę o odnawialnych źródłach energii, która w pełnym kształcie i zakresie zacznie obowiązywać od 01-01-2016 roku. Ustawa, pomimo wielu swoich ograniczeń, stworzyła realne warunki do wytwarzania energii elektrycznej z OZE w ponad 200 tys. nowoczesnych mikroinstalacjach użytkowanych przez gospodarstwa domowe, małe firmy rodzinne, samorządy. Dzięki taryfom gwarantowanym prosumenci będą mieć pewność, że wytworzona przez nich energia zostanie odkupiona po stałej cenie przez 15 lat w takiej części, w jakiej będzie zaoferowana.

Wprowadzenie samej ustawy OZE do naszego systemu prawnego spowodowało zmianę wielu ustaw oraz niesie konieczność stworzenia i wprowadzenia w życie wielu nowych rozporządzeń wykonawczych. Szacuje się obecnie, iż do końca 2015 roku właściwi ministrowie będą zobligowani ustawowo do wydania około 40 różnych rozporządzeń, aby dyspozycje płynące z zapisów ustawy można byłoby wprowadzić w życie i aby ustawa OZE nie była aktem martwym a w pełni funkcjonującym zbiorem praw konsumentów i producentów energii z OZE.

Pierwsze regulacje wynikające w obowiązku nałożonego przez Dyrektywę 2009/28/WE zostały wprowadzone przez nowelizację ustawy prawo energetyczne w 2014 roku i zawierały szereg nowych na gruncie naszego prawa regulacji. Wprowadzone instytucje, wiązały się ściśle ze stworzeniem możliwości produkcji energii z OZE przez osoby fizyczne bez konieczności uzyskiwania wcześniejszych koncesji i zezwoleń. Zakreślono ogólne ramy formalno – prawne produkcji i sprzedaży energii z OZE przez prosumentów. Producentów energii w małych przydomowych instalacjach, którzy z założenia wyprodukowaną energię w 70% zużywają na potrzeby własne a w 30% sprzedają ją do sieci operatora dystrybucyjnego. To uregulowanie, będące regulacją systemową po raz pierwszy w historii energetyki naszego państwa dopuściło możliwość produkcji i sprzedaży energii bez odpowiednich zezwoleń i koncesji, a tym samym wkraczając w monopol energetyczny państwa, dało obywatelom możliwość uniezależnienia się od państwa i budowę własnej niezależności i bezpieczeństwa energetycznego.

W ustawie o odnawialnych źródłach energii znalazły się przepisy, które mają wspierać rozwój energetyki prosumenckiej. Regulują one m.in. obowiązek zakupu energii elektrycznej z nowobudowanych instalacji zaliczanych do odnawialnych źródeł energii (OZE) o mocy do 10 kW po stałej taryfie gwarantowanej przez 15 lat.

Przepisy te ustanawiają też obowiązek zakupu niewykorzystanej energii elektrycznej po cenie wynoszącej 100% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale. Reguluje też rozliczanie różnic pomiędzy ilością energii elektrycznej pobranej z sieci, a ilością energii wprowadzonej do sieci w okresach półrocznych (tzw. net-metering).

Uchwalenie ustawy OZE, w części prosumenckiej zaadresowanej głównie dla osób fizycznych czasowo zbiegło się z otwarciem dla tego typu beneficjentów [programu dotacji Prosument](#), który umożliwia uzyskanie dotacji na realizację mikroinstalacji wytwarzających

energię elektryczną o mocy do 40 kW lub mikroinstalacji hybrydowych, w skład których wchodzi różne rodzaje mikroźródeł do wytwarzania ciepła i energii elektrycznej. Budżet programu na lata 2014-2022 wynosi 800 mln zł.

Sektor prosumencki w Polsce ma obecnie trzy drogi wsparcia do wyboru: według ścieżki wyznaczonej w ustawie OZE lub według programu Prosument, bądź też według Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Narodowy Fundusz wskazuje też, że omawiana ustawa nie odnosi się do sposobu określania i możliwości łączenia pomocy w postaci dotacji udzielanych w ramach prowadzonego przez NFOŚiGW Programu Prosument i taryf gwarantowanych dla mikroinstalacji. Stąd też Fundusz stwierdza, że „nie można określić czy inwestorzy, którzy otrzymają dofinansowanie do instalacji z NFOŚiGW będą mogli korzystać z taryf gwarantowanych. Ustawa nie wskazuje również na możliwość wyboru przez prosumenta formy pomocy, z której chce skorzystać.

W przyjętej przez Sejm ustawie o odnawialnych źródłach energii znalazły się m.in. następujące zapisy mające wpływ na wsparcie energetyki prosumenckiej:

1. obowiązek zakupu energii elektrycznej z nowobudowanych instalacji OZE do 10 kW, po stałej taryfie gwarantowanej przez 15 lat,
2. obowiązek zakupu niewykorzystanej energii elektrycznej po cenie wynoszącej 100% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale,
3. rozliczanie różnic pomiędzy ilością energii elektrycznej pobranej z sieci, a ilością energii wprowadzonej do sieci w okresach półrocznych (net-metering).

Nowe zasady wsparcia mają wejść w życie od 1 stycznia 2016.

Analizując wpływ uchwalonej ustawy na program „Prosument” można stwierdzić, że nie zawiera ona wskazań dotyczących sposobu określania i możliwości łączenia pomocy inwestycyjnej (dotacji) i operacyjnej (taryf gwarantowanych) dla mikroinstalacji. Dlatego też nie można określić czy inwestorzy, którzy otrzymają dofinansowanie do instalacji z NFOŚiGW będą mogli korzystać z taryf gwarantowanych. Ustawa nie wskazuje również na możliwość wyboru przez prosumenta formy pomocy, z której chce skorzystać.

Wyjaśnienie wyżej wymienionych zagadnień oraz analiza opłacalności budowy mikroinstalacji dla beneficjentów, będzie podstawą do podjęcia decyzji przez NFOŚiGW w zakresie potrzeby dostosowania wysokości, formy oraz zakresu wsparcia w ramach programu „Prosument”.

Natomiast inwestorzy, którzy skorzystają z pomocy publicznej poprzez uzyskanie dofinansowania w formie dotacji, będą mogli zgodnie z zapisami ustawy od początku 2016 r. sprzedawać nadwyżki energii do sieci po cenach równych cenom rynkowym i korzystać z zasady net-meteringu (rozliczania różnic energii z operatorem w okresach półrocznych).

Wprowadzając cele wynikające z dyrektywy 2009/28/WE państwo musiało również stworzyć systemy wsparcia – odpowiednio dostępne dla potencjalnych prosumentów na rynku energii, uwzględniając wytyczne Komisji Europejskiej związane z pomocą publiczną. Ogólną zasadą obowiązującą w latach 2014-2020 dla pomocy publicznej na cele związane z energią jest zasada „dodatkových kosztów inwestycji” pomocy udzielanej na cele związane z energią będą mogły być wyłącznie dodatkowe koszty inwestycji bezpośrednio związane z osiągnięciem wspólnego celu, jakim jest zapewnienie konkurencyjnego, zrównoważonego i bezpiecznego systemu energetycznego w ramach unijnego rynku energii.

W nowej perspektywie finansowej oczekuje się mniej intensywnej pomocy państwa dla projektów energetycznych, ale nie ma jeszcze pewności co do ostatecznego brzmienia „Wytycznych w sprawie pomocy państwa”. Przyjęto, że do uzyskania pomocy państwa kwalifikuje się 25 procent kosztów inwestycji związanych z projektami energetycznymi, natomiast programy pilotażowe, rozwój potencjału i kampanie informacyjne w pełni kwalifikują się do otrzymania wsparcia publicznego. Pozostała część kosztów inwestycji powinna zostać pokryta przez sektor prywatny. Zgodnie z tymi założeniami, oczekiwany wkład sektora prywatnego powinien wynieść co najmniej 11 miliardów EUR

Poniższa tabela została opracowana na potrzeby „Oceny Ex-ante instrumentów finansowych” został uzgodniony przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Bank Światowy dnia 21 czerwca 2013 roku w umowie o pomocy technicznej, dla proponowanego Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2014-2020 w wybranych sektorach

		Szacowane potrzeby inwestycyjne w celu realizacji celów UE do 2020 r. (w mln EUR)	Analiza uwarunkowań rynkowych			Forma wsparcia z UE (w mln EUR)		Proporcjonalność wsparcia z UE w formie IF
			Bariery ryzyka	Niedoskonałości / ulomności po stronie rynku	Fia NPV	Dotacja	IF/ mieszane*	
I. Energia odnawialna ^{2/}	1 Wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł przyłączonych do sieci	12.500	Ryzyko rynkowe, ryzyko regulacyjne, ryzyko związane z przepustowością infrastruktury (sieci)	Tak. Brak wyceny efektów zewnętrznych oraz doświadczeń we wdrażaniu innowacyjnych technologii; niepewna sytuacja regulacyjna; asymetria informacji.	<0 >0	31	94	Wiele projektów średnich i dużych, min. zakłócenia rynku
	2 Modernizacja przesyłu i dystrybucji	1000	Regulacyjne	Tak. Rynek nie jest w stanie wycenić korzyści publicznych płynących z energetyki odnawialnej. Brak skutecznych mechanizmów cenowych, zgodnie z którymi odpowiednie sygnały lokalizacyjne i przejrzysta alokacja kosztów promowałyby wdrażanie najlepszych mocy wytwórczych z OZE.	>0	125	-	-
	3 Generacja rozproszona/ mikro-generacja	2.000-4.000	Regulacyjne ; koszty transakcyjne i finansowanie	Tak. Bariery rynkowe takie jak: brak informacji, finansowanie, które musi być pozyskiwane przez wielu indywidualnych właścicieli lokali mieszkalnych, potencjał wdrożeniowy, ograniczenia regulacyjne i wynikające z prowadzonej polityki, wysokie koszty transakcyjne, dostępność zasobów (biomasa), zachęty działające na zasadzie „albo, albo” („podzielone” między właścicieli i lokatorów budynków).	>0	200	-	-

http://www.mg.gov.pl/files/upload/22884/Za%C5%82%C4%85cznik%20nr%201%20Ocena%20ex-ante%20IF%20POI1%C5%9A_Bank_%C5%9Awiatowy.pdf na dzień 18-06-2015 r

Wytwarzanie z odnawialnych źródeł energii przyłączonych do sieci. Proponowana alokacja według MRR = 125 milionów EUR. Założono, że alokacja środków to podział jak

25% do 75% pomiędzy małe oraz średnie i duże projekty w zakresie odpadów stałych. Wynikająca z tego założenia alokacja na średnie i duże projekty (szacunkowo) = 94 miliony EUR.

Pomoc na dofinansowanie kosztów inwestycji będzie zatem mogła równać się różnicy kosztów nowej, pro-ekologicznej inwestycji, z kosztami inwestycji alternatywnej.

1. Taryfa FIT.

Celem taryf jest oferowanie rekompensaty kosztów produkcji energii ze źródeł odnawialnych, zapewniając gwarancję ceny oraz długoterminowe kontrakty, które wspierają finansowanie inwestycji w energię odnawialną.

Taryfa FIT - taryfa gwarantowana została wprowadzona ustawą OZE z dnia 20 lutego 2015 roku i została określona z podziałem na instalacje do 3 kW powyżej 3 kW

Sprzedawca zobowiązany jest obowiązywać do zakupu energii elektrycznej z nowobudowanych instalacji odnawialnego źródła energii, od wytwórcy energii z mikroinstalacji do mocy do 3 kW włącznie po określonej stałej cenie jednostkowej w okresie półrocznym. Która wynosi odpowiednio:

- 1) hydroenergia – 0,75 zł za 1 kWh;
- 2) energia wiatru na lądzie – 0,75 zł za 1 kWh;
- 3) energia promieniowania słonecznego – 0,75 zł za 1 kWh.

Ceny zakupu energii elektrycznej z instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy do 3 kW, obowiązują do momentu, gdy łączna moc oddawanych do użytku źródeł nie przekroczy 300 MW lub do zmiany ich wysokości rozporządzeniem właściwego do spraw gospodarki.

Zakupu energii elektrycznej z nowobudowanych instalacji odnawialnego źródła energii, od wytwórcy energii z mikroinstalacji o mocy powyżej 3 kW do 10 kW odbywa się włącznie po określonej stałej cenie jednostkowej, która wynosi odpowiednio:

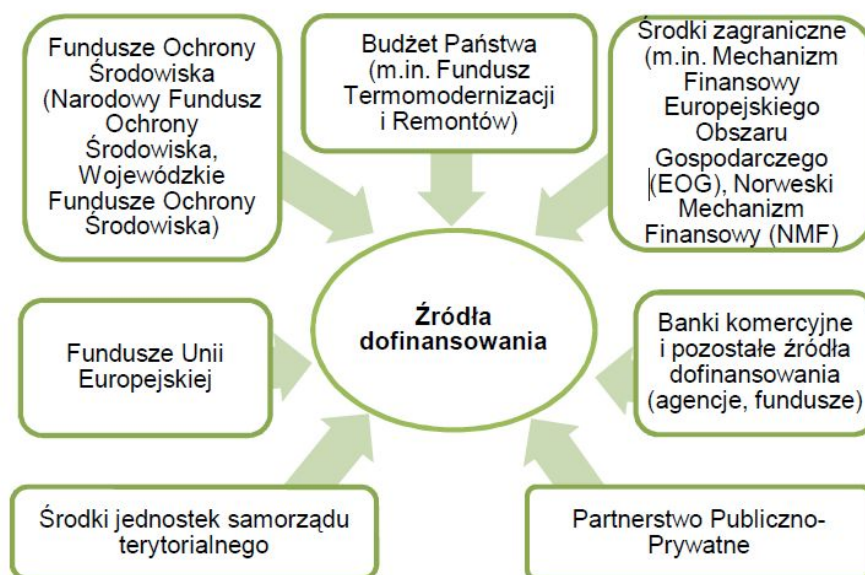
- 1) biogaz rolniczy – 0,70 zł za 1 kWh;
- 2) biogaz pozyskany z surowców pochodzących ze składowisk odpadów – 0,55 zł za 1 kWh;
- 3) biogaz pozyskany z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków – 0,45 zł za 1 kWh;
- 4) hydroenergia – 0,65 zł za 1 kWh;
- 5) energia wiatru na lądzie – 0,65 zł za 1 kWh;
- 6) energia promieniowania słonecznego – 0,65 zł za 1 kWh.

Ceny zakupu energii elektrycznej instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 3 kW do 10 kW włącznie, obowiązują do momentu, gdy łączna moc oddawanych do użytku źródłem nie przekroczy progu 500 MW lub do zmiany ich wysokości rozporządzeniem właściwego do spraw gospodarki.

2. Finansowanie OZE w Polsce.

Dostępne źródła dofinansowania inwestycji wspierających rozwój budownictwa efektywnego energetycznie oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Ważny jest odpowiedni podział dostępnych środków na poszczególne grupy beneficjentów i określone inwestycje. Poniżej przedstawiono dostępność środków finansowych w ramach poszczególnych programów i możliwe źródła finansowania oraz uwzględniono wymagania krajowe w zakresie efektywności energetycznej jako elementu strategii państwa jest promocja oraz tworzenie odpowiednich regulacji dotyczących oszczędności energii oraz ochrony środowiska.

Wymienione poniżej działania dotyczące dofinansowania inwestycji zmierzających do poprawy efektywności energetycznej w budynkach są głównym, ale nie jedynym, źródłem finansowego wsparcia inwestycji wspierających rozwój budownictwa efektywnego energetycznie oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Ważny jest odpowiedni podział dostępnych środków na poszczególne grupy beneficjentów i określone inwestycje. Oprócz określenia samych grup beneficjentów ważnym jest również wskazanie samych źródeł finansowania działań, a co za tym idzie mechanizmów z jakich będą mogli korzystać potencjalni zainteresowani beneficjenci.

Każde ze powyższych źródeł zawiera kilka instrumentów z których będą mogli korzystać beneficjenci. Główny strumień dostępnych środków finansowych będzie dostępny w ramach instrumentów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – NFOŚiGW. Gdzie można wymienić kilka ważnych dla beneficjentów programów.

1. **Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych**

Jednym z warunków uzyskania wsparcia jest osiągnięcie wymaganego zapotrzebowania na energię użytkową poprzez spełnienie warunków z wytycznych (zał. do Programu): minimalnych wymagań technicznych, wymagań dla projektu budowlanego, wymagań dla zrealizowanego przedsięwzięcia, zapewnienia jakości robót budowlanych. Standard NF40 i NF15 dla budynków mieszkalnych jest szeregiem wymogów opracowanych specjalnie na potrzeby omawianego programu finansowania, które w wielu aspektach przewyższają i poszerzają te wynikające

z obowiązujących przepisów prawa oraz definicji budynku o niskim zużyciu energii.

Cel: Oszczędność energii i ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ przez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność wykorzystania energii w nowobudowanych budynkach mieszkalnych.

Budżet : Wyплаты środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla bezzwrotnych form dofinansowania programu wynoszą 300 000 tys. zł. Środki pozwolą na realizację ok. 12 tys. budynków mieszkalnych jednorodzinnych i mieszkań w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych

Czas: Program jest wdrażany w latach 2013 – 2022. Wydatkowanie środków w terminie do 31.12.2022

Instrumenty: Dotacja na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego realizowana za pośrednictwem banku na podstawie umowy o współpracy zawartej z NFOŚiGW.

Beneficjenci : osoby fizyczne budujące nowe budynki mieszkalne jednorodzinne osoby fizyczne kupujące nowo budowane budynki mieszkalne jednorodzinne i mieszkania w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych od deweloperów (spółdzielni mieszkaniowych)

Efekty: Zakończone budowy 62 budynków jednorodzinnych w standardzie NF 40 i NF 15 na dotację w wysokości: 1 960 tys. zł.;

- o Ponad sto budynków powstających w standardzie NF15 i NF40;
- o 14 pozytywnie zweryfikowanych osiedli domów jednorodzinnych i wielorodzinnych.

2. LEMUR - Energooszczędne budynki użyteczności publicznej

Finansowane będą instalacje do produkcji energii elektrycznej lub ciepła i energii elektrycznej wykorzystujące:

- o źródła ciepła opalane biomasą, pompy ciepła oraz kolektory słoneczne o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt;
- o systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe, oraz układy mikrokogeneracyjne (w tym mikrobiogazownie) o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kWe, dla potrzeb budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wielorodzinnych, w tym również będących w budowie.

Wymagana jest wysoka jakość instalowanych urządzeń, gwarancja producenta głównych urządzeń na co najmniej 5 lat, rękojmia wykonawcy na co najmniej 3 lata, projektowanie i montaż przez osoby posiadające uprawnienia.

Cel: . Celem programu jest osiągnięcie efektu ekologicznego polegającego na ograniczeniu lub uniknięciu emisji CO₂ w wyniku zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych przez zakup i montaż małych lub mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.

Budżet : Budżet programu wynosi 800 000 tys. zł.

Czas: Lata 2014-2022 z możliwością zawierania umów kredytu do 2020 r.

Instrumenty: Kredyt z dotacją łącznie do 100% kosztów kwalifikowanych, w tym:

- o dotacja 20-40% kwoty dofinansowania (15 lub 30% po 2015 r.);
- o pożyczka o oprocentowaniu w skali roku – 1% (okres finansowania pożyczką/kredytem do 15 lat).

Beneficjenci : osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym;

- o wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe;
- o jednostki samorządu terytorialnego i ich związki

3. BOCIAN – rozproszone, odnawialne źródła energii

Program obejmuje budowę, rozbudowę lub przebudowę instalacji odnawialnych źródeł energii o mocach mieszczących się w określonych przedziałach np. elektrownie wiatrowe do 3 MWe, systemy fotowoltaiczne od 200 kWp do 1MWp, energia z wód geotermalnych od 5MWt do 20 MWt, małe elektrownie wodne 5 MW.

Cel: Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ przez zwiększenie produkcji energii z instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Budżet : Planowane zobowiązania dla zwrotnych form dofinansowania wynoszą 420 000 tys. zł ze środków NFOŚiGW.

Czas: Okres wdrażania w latach 2014 – 2022.

Instrumenty: Pożyczka

Beneficjenci : przedsiębiorcy w rozumieniu art. 43 Kodeksu cywilnego podejmujący realizację przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach

Inwestycje LEME - przedsięwzięcia obejmujące realizację działań inwestycyjnych w zakresie:

- a. poprawy efektywności energetycznej lub zastosowania odnawialnych źródeł energii,
- b. termomodernizacji budynku/ów lub zastosowania odnawialnych źródeł energii, realizowane przez zakup materiałów/urządzeń/technologii zamieszczonych na Liście LEME.

Dotyczy przedsięwzięć, których finansowanie w formie kredytu z dotacją nie przekracza 250 000 EUR;

Wspomagane przedsięwzięcia obejmujące realizację działań inwestycyjnych, które nie kwalifikują się jako Inwestycje LEME, w zakresie:

- c. poprawy efektywności energetycznej lub odnawialnych źródeł energii w wyniku których zostanie osiągnięte min. 20% oszczędności energii,
- d. termomodernizacji budynku/ów lub odnawialnych źródeł energii w wyniku których zostanie osiągnięte minimum 30% oszczędności energii.

Dotyczy przedsięwzięć, których finansowanie w formie kredytu z dotacją nie przekroczy 1 000 000 EUR.

Cel: . Celem programu jest ograniczenie zużycia energii w wyniku realizacji inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i zastosowania odnawialnych źródeł energii w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. W rezultacie realizacji programu nastąpi zmniejszenie emisji CO₂..

Budżet : Planowane zobowiązania dla bezzwrotnych form dofinansowania wynoszą 60 000 tys. zł.

Czas: Okres wdrażania w latach 2014 – 2016 z możliwością zawierania umów do 2015 r

Instrumenty: dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów udzielane są w ramach limitu przyznanego bankowi przez NFOŚiGW.

Beneficjenci: Zarejestrowane w Polsce mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa (zwane dalej MŚP), tj. przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 250 pracowników, których roczne obroty nie przekraczają 50 mln EUR lub aktywa nie przekraczają wartości 43 mln EUR oraz spełniające pozostałe warunki określone w definicji mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zawartej w załączniku I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3).

5. KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii

Dofinansowaniem mogą być objęte przedsięwzięcia ujęte w obowiązujących, na dzień ogłoszenia przez WFOŚiGW konkursu, programach ochrony powietrza, w szczególności:

1. przedsięwzięcia mające na celu ograniczanie niskiej emisji związane z podnoszeniem efektywności energetycznej oraz wykorzystaniem układów wysokosprawnej kogeneracji i odnawialnych źródeł energii, m.in.:
  - a. likwidacja lokalnych źródeł ciepła,
  - b. zastosowanie kolektorów słonecznych celem obniżenia emisji,
  - c. termomodernizacja budynków wielorodzinnych zgodnie z zakresem wynikającym z wykonanego audytu energetycznego, jako element towarzyszący wymianie źródła ciepła;
2. kampanie edukacyjne (dotyczy beneficjentów) pokazujące korzyści zdrowotne i społeczne z eliminacji niskiej emisji.

Cel: . Celem programu jest osiągnięcie efektu ekologicznego polegającego na ograniczeniu lub uniknięciu emisji CO₂ w wyniku zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych przez zakup i montaż małych lub mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.

Budżet : Budżet programu wynosi 800 000 tys. zł.

Czas: Lata 2014-2022 z możliwością zawierania umów kredytu do 2020 r.

Instrumenty: Kredyt z dotacją łącznie do 100% kosztów kwalifikowanych, w tym:

- o dotacja 20-40% kwoty dofinansowania (15 lub 30% po 2015 r.);
- o pożyczka o oprocentowaniu w skali roku – 1% (okres finansowania pożyczką/kredytem do 15 lat).

Beneficjenci : osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym;

- o wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe;
- o jednostki samorządu terytorialnego i ich związki

6. Prosument – linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikro-instalacji odnawialnych źródeł energii

Finansowane będą instalacje do produkcji energii elektrycznej lub ciepła i energii elektrycznej wykorzystujące:

- o źródła ciepła opalane biomasą, pompy ciepła oraz kolektory słoneczne o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt;
- o systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe, oraz układy mikrokogeneracyjne (w tym mikrobiogazownie) o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kWe, dla potrzeb budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wielorodzinnych, w tym również będących w budowie.

Wymagana jest wysoka jakość instalowanych urządzeń, gwarancja producenta głównych urządzeń na co najmniej 5 lat, rękojmia wykonawcy na co najmniej 3 lata, projektowanie i montaż przez osoby posiadające uprawnienia.

Cel: Celem programu jest osiągnięcie efektu ekologicznego polegającego na ograniczeniu lub uniknięciu emisji CO₂ w wyniku zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych przez zakup i montaż małych lub mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.

Budżet : Budżet programu wynosi 800 000 tys. zł.

Czas: Lata 2014-2022 z możliwością zawierania umów kredytu do 2020 r.

Instrumenty: Kredyt z dotacją łącznie do 100% kosztów kwalifikowanych, w tym:

- o dotacja 20-40% kwoty dofinansowania (15 lub 30% po 2015 r.);
- o pożyczka o oprocentowaniu w skali roku – 1% (okres finansowania pożyczką/kredytem do 15 lat).

Beneficjenci : osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym;

- o wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe;

- o jednostki samorządu terytorialnego i ich związki.

W dniu 12 czerwca 2015 r. **BOŚ Bank jako jedyny bankowy operator programu Prosument** za zgodą NFOŚiGW czasowo wstrzymał przyjmowanie wniosków o EKO kredyt PROSUMENT. Program Prosument będzie w tym miesiącu przedmiotem obrad Rady Nadzorczej NFOŚiGW. Zakończyły się właśnie konsultacje społeczne w sprawie zmian w zapisach programu. Zmiany jakie mają zostać wprowadzone skierowane są na dostęp większej ilości potencjalnych beneficjentów do programu oraz dostosowanie jego warunków do ustawy OZE. Zmiany mają obejmować takie zagadnienia jak:

- wykluczenie podwójnego finansowania Prosument – taryfy gwarantowane określone ustawą OZE oraz
- Rozliczanie nadprodukcji energii w bilansowaniu półrocznym (net-meteringu) zgodnie z ustawą;
- zniesienie obowiązku łączenia instalacji do produkcji ciepła z instalacjami wytwarzającymi energię elektryczną;
- obniżenie maksymalnego jednostkowego kosztu kwalifikowanego dla kolektorów słonecznych i systemów fotowoltaicznych;
- dla jednostek samorządu terytorialnego - obniżenie minimalnej kwoty wniosku do 500 tys. zł, dopuszczenie stowarzyszeń jst i spółek gminnych,
- dla WFOŚiGW – rozszerzenie katalogu beneficjentów o samorządy, ich związki, ich stowarzyszenia i spółki gminne;
- zmiany wymagań technicznych w przypadku źródeł opalanych biomasą, pomp ciepła, układów fotowoltaicznych, mikrogeneracji;
- określenie terminu wprowadzenia obowiązku posiadania przez instalatorów uprawnionych do montażu instalacji certyfikatów UDT.

7. **System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme)** jest pochodną mechanizmu handlu uprawnieniami do emisji. Idea i cel GIS sprowadzają się do stworzenia i wzmocnienia proekologicznego efektu wynikającego ze zbywania nadwyżek jednostek AAU (jednostki przyznaných emisji).

Dzięki uzyskaniu dofinansowania z tego programu, możliwe jest zmniejszenie zużycia energii w budynkach użytkowanych. Działania obejmują m.in. termomodernizację budynków użyteczności publicznej, a w szczególności ocieplenie obiektu, wymianę okien, wymianę drzwi zewnętrznych, przebudowę systemów grzewczych, wymianę systemów wentylacji i klimatyzacji, przygotowanie dokumentacji projektowej dla przedsięwzięcia, zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach, wykorzystanie technologii odnawialnych źródeł energii, czy wymianę oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne (dodatkowe zadanie realizowane równoległe z

termomodernizacją obiektów). W ramach programu mogą być realizowane projekty grupowe.

Cel: Ograniczenie lub uniknięcie emisji dwutlenku węgla poprzez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność wykorzystania energii przez budynki użyteczności publicznej

Budżet : Planowane zobowiązania dla bezzwrotnych form dofinansowania wynoszą 298 329 tys. zł - ze środków pochodzących z transakcji sprzedaży jednostek przyznanej emisji (dotacji z GIS) lub innych środków NFOŚiGW

Czas Program jest wdrażany w latach 2010 – 2017.

Instrumenty: dotacja lub pożyczka.

Beneficjenci :

- jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;
- podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego niebędące przedsiębiorcami;
- Ochotnicza Straż Pożarna;
- uczelnie w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) oraz instytuty badawcze;
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz podmioty lecznicze prowadzące przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 551 Kodeksu cywilnego w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych;
- organizacje pozarządowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe wpisane do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych oraz kościelne osoby prawne.

8. Środki zagraniczne: Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Finansowego - PL04 Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii

W ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Finansowego, spośród różnych programów realizowanych na obszarze kraju w perspektywie 2009-2014, zadania z zakresu efektywności energetycznej w budynkach, są realizowane w ramach programu PL04 Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii. Program PL04 obejmuje swym zakresem termomodernizację budynków użyteczności publicznej, przeznaczonych na potrzeby: administracji publicznej, oświaty, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, turystyki, sportu. Dodatkowo program ma na celu modernizację lub zastąpienie istniejących źródeł energii, wraz z

ewentualną wymianą lub przebudową przestarzałych lokalnych sieci zaopatrujących budynki użyteczności publicznej nowoczesnymi, energooszczędnymi i ekologicznymi źródłami ciepła lub energii elektrycznej o łącznej mocy nominalnej do 5 MW w tym: pochodzącymi ze źródeł odnawialnych lub źródłami ciepła i energii elektrycznej wytwarzanymi w skojarzeniu. Program przewiduje również instalację, modernizację lub wymianę węzłów cieplnych o łącznej mocy nominalnej do 3 MW, zaopatrujących budynki użyteczności publicznej.

Cel: Celem przedmiotowego programu jest poprawa efektywności energetycznej i wzrost produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Budżet : Całkowita wartość przedmiotowego programu to 145 525 170 EUR z czego na efektywności energetyczną w budynkach oraz zwiększenie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych zostało przeznaczony 67 394 000 EUR.

Czas: Program, w części dotyczącej efektywności energetycznej w budynkach, realizowany jest w okresie od grudnia 2012 r. do kwietnia 2016 r.

Instrumenty: Dofinansowanie projektów, w części dotyczącej efektywności energetycznej budynków, następuje przez otwarty nabór na projekty, w których dofinansowanie może maksymalnie wynieść do 80% kosztów kwalifikowalnych projektów.

Beneficjenci : Beneficjentami, w części dotyczącej efektywności energetycznej w budynkach, są podmioty publiczne oraz podmioty prywatne realizujące zadania publiczne.

Efekty: W efekcie przeprowadzonego pierwszego naboru w zakresie efektywności energetycznej dotychczas zatwierdzono do dofinansowania 79 projektów na łączną kwotę 213 222, 755 tys. zł (ok. 51 476 969 EUR). W chwili obecnej trwa proces podpisywania umów z beneficjentami końcowymi. W okresie od 4 lipca 2014 r. do 15 września 2014 r. trwał kolejny nabór na projekty do dofinansowania.

9. Szwajcarsko-Polski Program Współpracy. Cel 2: Zwiększenie efektywności energetycznej i redukcja emisji, w szczególności gazów cieplarnianych i niebezpiecznych substancji.

W ramach projektów podejmowane są działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej przez wprowadzenie systemów energii odnawialnej, odnowy, remontu i modernizacji komunalnych sieci cieplnych na obszarach o przekroczonych dopuszczalnych i docelowych poziomach zanieczyszczeń powietrza oraz odnowy, remontu i modernizacji centralnych źródeł ciepła i instalacji grzewczych w

publicznych zakładach opieki zdrowotnej świadczących usługi w zakresie hospitalizacji i publicznych szkołach.

Cel: Celem realizowanych zadań jest zwiększenie efektywności energetycznej i redukcja emisji, w szczególności gazów cieplarnianych i niebezpiecznych substancji.

Budżet : Całkowita wartość alokacji w celu z zakresu efektywności energetycznej wynosi 115 127 731 CHF.

Czas: Rzeczowa realizacja projektów trwa od listopada 2011 r. do końca 2016 r. W ramach programu nie przewiduje się kolejnych naborów.

Instrumenty: Wsparcie otrzymały projekty wyłonione w ramach otwartego naboru, w których dofinansowanie może maksymalnie wynieść 85% kosztów kwalifikowanych projektu.

Beneficjenci : Beneficjentami korzystającymi ze wsparcia są instytucje sektora publicznego i prywatnego.

Efekty: W ramach projektów podejmowane są działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej poprzez wprowadzenie systemów energii odnawialnej, odnowy, remontu i modernizacji komunalnych sieci ciepłych na obszarach o przekroczonych dopuszczalnych i docelowych poziomach zanieczyszczeń powietrza oraz odnowy, remontu i modernizacji centralnych źródeł ciepła i instalacji grzewczych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej świadczących usługi w zakresie hospitalizacji i publicznych szkołach. Planowana jest instalacja 17 023 kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych, a także 15 pomp ciepła, z czego na chwilę obecną zainstalowano 4 155 kolektorów oraz 9 pomp.

10. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Oś Priorytetowa I. Priorytet inwestycyjny 4.III Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym

Przewiduje się wsparcie głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z:

- ociepleniem obiektu, wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne,

- przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji, związanym z zastosowaniem automatyki pogodowej i systemów zarządzania budynkiem,
- budową lub modernizacją wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacją dotychczasowych źródeł ciepła,
- instalacją mikrogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne,
- instalacją OZE w modernizowanych energetycznie budynkach (o ile wynika to z audytu energetycznego),
- instalacją systemów chłodzących, w tym również z OZE.

Cel: Zwiększenie efektywności energetycznej w budownictwie wielorodzinnym mieszkaniowym oraz w budynkach użyteczności publicznej.

Budżet : 451 721 tys. EUR (w tym 180 700 tys. EUR, budynki publiczne i 271 021 tys. EUR, sektor mieszkaniowy), wkład ze środków UE (Fundusz Spójności).

Czas: Czas trwania określono na: od 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r.

Beneficjenci : W ramach priorytetu inwestycyjnego wsparcie przewidziane jest dla organów władzy publicznej, w tym państwowych jednostek budżetowych i administracji rządowej oraz podległych jej organów i jednostek organizacyjnych, spółdzielni mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych, państwowych osób prawnych, a także podmiotów będących dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L315 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).

11. Kolejnym źródłem finansowania są **Regionalne Programy Operacyjne (RPO)**. Zgodnie z Umową Partnerstwa na 16 regionalnych programów w latach 2014-2020 zostanie przeznaczonych 60% funduszy strukturalnych (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny). Każde z województw dysponuje pewną częścią wszystkich dostępnych w programie środków finansowych i opracowuje swój Regionalny Program Operacyjny.

Wśród proponowanych działań znajdują się też te dotyczące poprawy efektywności energetycznej w budownictwie. Beneficjenci, typ przedsięwzięcia oraz sposób finansowania ustalany jest indywidualnie dla każdego województwa, jednak w ramach określonych celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych.

Szczegółowa informacja dotycząca Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 została przedstawiona w załączniku nr 3 do *Krajowego planu*.

Informacja obejmuje działania planowane w ramach priorytetu inwestycyjnego PI 4.III (wcześniej używana numeracja to PI 4.3) dotyczącego zwiększenia efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych wielorodzinnych. Nie jest jednak wykluczona realizacja projektów z omawianego zakresu w innym priorytecie inwestycyjnym, w tym w szczególności:

PI 4.II (promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach) oraz

PI 4.V (promowanie strategii niskoemisyjnych).

Należy mieć jednak na uwadze, że projekty dotyczące efektywności energetycznej budynków w tych priorytetach inwestycyjnych będą, co do zasady, stanowić element większych przedsięwzięć wynikających z przeprowadzonych audytów energetycznych czy opracowanych strategii niskoemisyjnych, dlatego nie jest możliwe podanie tak szczegółowych informacji jak w przypadku PI 4.III. Łączna kwota przewidziana na priorytet inwestycyjny 4III to 1 545 941 800 EUR. W ramach priorytetu realizowane będą zadania polegające na głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych wielorodzinnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z: ociepleniem obiektu, wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne,

- przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji,
- budową lub modernizacją wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacją dotychczasowych źródeł ciepła,
- wykorzystanie technologii OZE w budynkach,
- instalacją systemów chłodzących, w tym również z OZE.

Realizowane inwestycje mają wynikać z audytów energetycznych. Często projekty zakładają również budowę lub przebudowę jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji.

Województwo	Grupy beneficjentów																								
	JST i ich związki i stowarzyszenia	Podmioty publiczne, których właścicielem jest JST lub podmiotom zabycie takim jest JST	Jednostki organizacyjne JST	Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	TBS	Inne jednostki sektora finansów publicznych	Organizacje pozarządowe	Kolędki, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych	Szkoły wyższe, jednostki naukowe	Służby ratunkowe	Organizacje porządkowe/ bezpieczeństwa publicznego	Właściciele/ zarządcy budynków mieszkalniowych	Podmioty wykonujące działalność leczniczą	Instytucje kultury	PGL, Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne	Administracja rządowa	Samorządowe jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną	Przebiegłości	male	średnie	duże	Dostawcy usług energetycznych	Jednostki Ochrony Straży Pożarnej	Podmioty działające w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego	
Dolnośląskie																									
Kujawsko-Pomorskie																									
Lubelskie																									
Lubuskie																									
Łódzkie																									
Małopolskie																									
Mazowieckie																									
Opolskie																									
Podkarpackie																									
Podlaskie																									
Pomorskie																									
Śląskie																									
Świętokrzyskie																									
Warmińsko-Mazurskie																									
Wielkopolskie																									
Zachodniopomorskie																									

¹⁾ - działające w publicznym systemie ochrony zdrowia/ dla których podmiotem założycielskim jest/są JST

²⁾ - tylko podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST

program dostępny

http://bip.mir.gov.pl/Prawo/Budownictwo/Pozostale_projekty/Documents/UCH_RM_20150420.pdf

12. Fundusz Termomodernizacji i Remontów

Zasady otrzymania dofinansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów określa ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. *o wspieraniu termomodernizacji i remontów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 712).

Podstawowym celem jest finansowa pomoc Inwestorowi realizującemu przedsięwzięcie termomodernizacyjne, remontowe lub remont istniejącego budynku mieszkalnego jednorodzinnego z udziałem kredytów zaciąganych w bankach komercyjnych. Pomoc ta zwana odpowiednio: „premią termomodernizacyjną”, „premią remontową”, „premią kompensacyjną” stanowi spłatę części zaciągniętego kredytu na realizację przedsięwzięcia lub remontu. Szczegółowy sposób dofinansowania w ramach każdej z premii określa ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. *o wspieraniu termomodernizacji i remontów*. Premia termomodernizacyjna przysługuje w przypadku realizacji przedsięwzięć, których celem jest:

- zmniejszenie zużycia energii na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz budynkach stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego, które służą do wykonywania przez nie zadań publicznych,

- zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do ww. budynków - w wyniku wykonania przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła,
- zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła,
- całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji - z obowiązkiem uzyskania określonych w ustawie oszczędności w zużyciu energii.

Cel: Celem programu jest pomoc finansowa dla inwestorów realizujących przedsięwzięcia termomodernizacyjne, remontowe lub remonty budynków mieszkalnych jednorodzinnych z udziałem kredytów zaciąganych w bankach komercyjnych (premia termomodernizacyjna, remontowa, kompensacyjna).

Budżet : Na dzień 22 grudnia 2014 r. BGK posiadał w ramach limitów dla premii termomodernizacyjnej – 191 800 tys., dla premii remontowej – 46 500 tys. zł, dla premii kompensacyjnej – 16 100 tys. zł.

Źródła finansowania:

- 1) środki przekazywane z budżetu państwa w wysokości określonej corocznie w ustawie budżetowej;
- 2) odsetki od lokat środków funduszu w bankach;
- 3) wpływy z inwestycji środków funduszu w papiery wartościowe;
- 4) darowizny i zapisy;
- 5) inne wpływy.

Czas: Początek: 2009 r. Koniec: fundusz ma charakter systemowy i obowiązujące przepisy nie regulują czasu zakończenia jego działania.

Beneficjenci : O premię termomodernizacyjną mogą się ubiegać właściciele lub zarządcy:

- budynków mieszkalnych;
- budynków zamieszkania zbiorowego;
- budynków użyteczności publicznej stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego i wykorzystywanych przez nie do wykonywania zadań publicznych;
- lokalnej sieci ciepłowniczej;
- lokalnego źródła ciepła.

Z premii mogą korzystać Inwestorzy, bez względu na status prawny, a więc np.: osoby prawne (np. spółdzielnie mieszkaniowe i spółki prawa handlowego), jednostki samorządu terytorialnego, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne, w tym właściciele domów jednorodzinnych. Premia nie przysługuje jednostkom budżetowym i zakładom budżetowym.

http://bip.mir.gov.pl/Prawo/Budownictwo/Pozostale_projekty/Documents/UCH_RM_20150420.pdf

6. Podsumowanie.

Przed Polską stoją liczne wyzwania zarówno formalne jak i prawne w celu stworzenia odpowiedniego przyjaznego prawa dla konsumentów i producentów energii z OZE. Jest to ściśle skorelowane z wymogami jakie nakłada na nasz kraj wspólna polityka horyzontalna UE. Musimy zmienić jako naród naszą mentalność w kwestii nie tylko energetyki ale również dobra nadrzędnego jakim jest dobro państwa. Państwa w zamian oferuje swoim obywatelom pomoc publiczną i przyjazne instrumenty rozwoju. Jednakże działania państwa są spowolnione z różnych powodów - czasem legislacja zawiera kilka lat, co nie przekłada się za późniejszy obraz państwa na arenie międzynarodowej.

Mając jednak na uwadze wszelkie podejmowane starania przez władze państwa optymizmem tchnie perspektywa rozwoju OZE w naszym kraju. OZE jako alternatywa dla węgla będzie współbudować, bezpieczeństwo energetyczne naszego kraju, oraz bezpieczeństwo energetyczne pojedynczego obywatela skłonne do wykorzystywania OZE jako źródła energii.

Bibliografia

- [1]. Prawo Unii Europejskiej po Traktacie z Lizbony 2 wyd. wydawnictwa C.H.Beck J.Barcik, A.Wentowska
- [2]. Polityka energetyczna i bezpieczeństwo energetyczne, wyd.2, Gerhard Bartodziej, Michał Tomaszewski Wydawnictwo Nowa Energia rok 2009

- [3]. Dyrektywa 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 140/16, 5.6.2009
- [4]. Prawo Unii Europejskiej po Traktacie z Lizbony 2 wyd. wydawnictwa C.H.Beck J.Barcik, A.Wentowska
- [5]. Polityka energetyczna i bezpieczeństwo energetyczne, wyd.2, Gerhard Bartodziej, Michał Tomaszewski Wydawnictwo Nowa Energia rok 2009
- [6]. Prawo Energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, oraz z 2013 r. poz. 984)
- [7]. Ustawa o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2015 poz. 478)
- [8]. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011r. o efektywności energetycznej (Dziennik Ustaw Nr 94, poz. 551).
- [9]. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii wytworzonych w odnawialnym źródle energii (Dziennik Ustaw Nr 156, poz. 969, ze zm.).
- [10]. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dziennik Ustaw Nr 93, poz. 623, ze zm.).
- [11]. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami związanymi z odnawialnymi źródłami energii (Dziennik Ustaw Nr 14 poz. 89 ze zm.).
- [12]. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 187, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu file:///C:/Users/asia/Downloads/Rozporzadzenie_Komisji_UE_nr_651_2014_z_dnia_17_czerwca_2014_r.pdf
- [13]. IRENA Secretariat, Renewable Power Generation Costs in 2012: An Overview.
- [14]. GLOBE Intl., The GLOBE Climate Legislation Study.
- [15]. Guy Turner, "Global Renewable Energy Market Outlook: Fact Pack

THE RESULTING OF CHANGES BY THE INTRODUCTION OF NEW RES ACT

Abstract: Act passed in February, RES introduced to our legal system a lot of changes and concepts so far not appear in the dictionary definitions of legal and system in the field of energy. With certain concepts hide relevant institutions and offered support systems. Therefore, this article aims to highlight and describe the new situation in which he found a potential energy producer on the roar of RES, and an indication of the possible forms of public assistance funding from Renewable Energy Sources.

Keywords: renewable energy technologies, prosumer, net-metering, fit-tariffs,